

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK

Uredništvo in upravnništvo v Trstu: ulica S. Francesco d'Assisi 20, v Ljubljani: Hotel „Malič“, Šelenburgova ulica.

Posamezna številka 4 vinarje.
Naročnina v Trstu-Ljubljani mesečno K 1.20; po pošti mesečno K 1.50; četrletno K 4.50; polletno K 9.—; celoletno K 18.—; za inozemstvo celoletno K 28.—.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi: 8 vinarje 1 mm. visokosti šestrostolpne vrste. — Za odgovor je priložiti znamko.

Napredna misel na Slovenskem.

O kaki enotni napredni stranki na Slovenskem ni govora. Liberalci se dele v tri oficijelne deželne organizacije, ki imajo vsaka svoj organizacijski smoter.

Kranjska „Narodno napredna stranka“ je kot predstavateljica naprednega Slovenstva nekako najmočnejša. Štajerska „Narodna stranka“ je navezana na kranjsko „napredno“, ker je njeno glasilo „Narodni Dnevnik“, dasiravno so ga takozvani „Mladini“ na Kranjskem podpirali, pred letom nemirno zaspalo. Sedaj so fuzijonirali glasilo „Slovenski Narod“ za obe deželi, več pa od komodnih liberalcev ni pričakovati. Ko so strnili glasilo, niso mislili na to, da treba strniti se najprej v enotno politično organizacijo, potem šele nabaviti si močno glasilo. Tako imata danes dve struji v enoisti stranki eno samo glasilo, kar pa za napredno misel ne pomenja mnogo, ker difference med obema „vodstvoma“ trajajo naprej. Tudi goriska „Narodno napredna stranka“ je le nekak „udri ga“, ker pod okriljem Gabersčekove „Soče“ je bila spuščena že marsikaka grenka „resnica“ v obliki člankarskih puščic na kranjske brate. S temi tremi provincami pa smo izčrpali liberalen zemljevid na Slovenskem popolnoma.

Na Koroškem niso znali liberalci pridobiti si tal, na tržaškem pa sploh ni noben poskus liberalne nedelavnosti od strani „starinov“, mogoč. Še manj pa kake neumestne zdražbarije takozvanih „mladinov“, ki kot slabo leto požgo vse, kamor stopi noga njihovih agitatorjev. Njihova akademska nadutost jih odtujaše masi in dr. Tavčar ima prav, da jim ne da iz rok vaje, ter rajše čaka na še eno generacijo, ki bo mogoče boljša, ako pa ne bo, potem pade s Tavčarjem tudi po njem ustanovljena narodno-napredna stranka.

Toliko o narodno napredni stranki na zunaj, kot predstaviteljici napredne misli na Slovenskem.

Še slabša je ta stranka na znotraj. Brez statuta, da celo brez programa, se lovi od slučaja do slučaja, kar pa spretni njeni nasprotniki klerikalci prav spretno izkoriščajo. Nobenemu liberalcu ni verjeti, ako se na prsa trka, češ, jaz sem proti farjem. Saj ni nikjer vpisan, nikamor ne spada, nič ni zavezan storiti za stranko, da celo dvoživka je ob teh razmerah lahko vsak liberalci. To pa zato, ker ni nikake notranje enotne organizacije.

Dokler ne bo „napredna“ organizirana po vseh deželah koder prebivajo Slovenci v trdni notranji organizaciji do takrat nimamo Slovenci nobene napredne stranke, merodajne za ves narod, ker soc. demokracije tudi ne moremo smatrati naprednim narodnim strankam. Na to bo treba da mislijo vsi, ki jim ni narodno napredna stranka samo na jeziku, ker dandanes ni več dovolj, da ima kaka stranka veliko in močno glasilo, temveč je treba posezati v političen boj vseh stanov naroda, tudi za interese nižjih slojev mora delati, in to v prvi vrsti, vsaka demokratska stranka. Za nedemokratske, mogoče samo demagoške stranke pa med današnjim, prosvitljenim ljudstvom in več prostora.

Teh vrstic ni narekovalo nič drugega, nego prepričanje, da ne smemo samo hvaliti, nego tudi grajati, se stališča svoje neodvisnosti, kar je gnilega v narodno naprednih vrstah.

Iz slovenskih krajev.

Iz Mojstrane. Dopisnik članka v „Jutru“ od decembra je pri opisu naših občinskih volitev klerikalno postopanje pač premilo obsodil. Zato par besed!

Klerikalci so pred volitvijo sklicevali zelo pogostoma sestanke, na katere so vabili občane prekinprek. Toda kljub temu, da so vlačili ljudi skupaj, so bili njih sestanki prav klaverni. Pri izbiri kandidatov

njegov tovariš ga je poklical z imenom... **NOSTRADAMUS!**

Umirajoči ranjenec je bil Brabant-le-Brabancon.

In njegov mladi tovariš — Royal de Beaurevers.

III.

Krčma „Pri treh žerjavih“

Ob cesti je dvigala samotna krčma svoje pročelje iz starodavnega sivega kamna; zunanje stopnice so vodile do vrat, nad katerimi je viselo obledelo znamenje z napol izbrisano slikarjo, predstavljajočo tri žerjave, ki so stali zamišljeno kraj ribnjaka. Po dnevi je bil pogled na to hišo, izgubljeno sredi širnega polja, samo žalosten; ponoči pa je bil naravnost strahoten.

Odprimo zaklenjena, zapahnjena in z železnim drogom podprta vrata ter stopimo v gostilno. V prostorni izbi smo, ki zakriva svojo praznoto s par mizami, politimi z vinom, s tucatom začrnelih hrastovih stolcev in s par raztrganimi slikami, pribitimi na razpokane stene. Strop je nizek, njegovo tramovje zakajeno. Edino veselje v tej izbi, kjer včasih počivajo razni nepriljubljeni gostje, je ogromen kamin, kjer praskače ogenj in spremlja s to svojo

se niso nič ozirali na njih sposobnost, samo da je bil vsak klerikalec. Ni čuda, da jim je neki volilec glasno odklonil ponudeno mu kandidacijo za namestnika, rekoč, da take mladeniče ne bo nadomestoval. Klerikalci so imeli že ob priliki županske volitve smolo. Njih voditelj, ki vedno stremi za županskim stolcem, je sicer zlezal v odbor, a dalje ni šlo. Njegovi pristaši mu niso privoščili niti svetovalskega mesta. — Klerikalci so bili za časa volilnega boja tako poparjeni, da se niso upali sklicati niti javnega shoda, dočim so imeli neodvisni volilci javen shod, ki se je naravnost sijajno obnesel. Od strani klerikalcev se je pri agitaciji posebno odlikoval neki tukajšnji trgovec (ime za enkrat še zamolčimo). Letal je cel teden naokrog in zabavljajal čez naprednjake kar se je dalo. Za klerikalce so z vso silo agitirali tudi tovarniški Nemci, posebno pa neki Prus-protestant, ki bi moral biti vesel, da služi na naši zemlji kruh. Odločno protestiramo proti temu, da bi se tovarniško vodstvo vmešalo v naše volitve in diktiralo svojim delavcem politično prepričanje, sicer jim bomo mogli sami poskrbeti politično svobodo, kar gospodom gotovo ne bo ljubo. Naloga neodvisnih volilcev je, da prihodnjič popolnoma pomedejo s klerikalci.

Klerikalnemu trgovcu, ki se je najbolje počutil na agitacijskih pohodih s kaplanom Pečaričem, pa še posebno častitamo, k njegovemu propadu kot namestnik. Pri nas je ljudstvo po večini že toliko razumno, da zna samo misliti in ne sledi klerikalnim petelinom, ki niso še ničesar dobrega storili za občino. Od župana pričakujemo da bo nepristranski in imel pred očmi le napredki in dobrobit občanov in občine. Pričakujemo tudi, da bo klerikalni vodja, ki se je pritožil proti volitvi starešinstva, kmalu propadel in da bo novi odbor kmalu pričel delovati.

živahno godbo tuljenje vetra, ki besni okrog krčme, in šum dežja po zaprtih oknicah.

H kaminu so nocoj potegnili mizo štirje tovariši, sedli okrog nje ter začeli modrovati in piti. Njihovi raztrgani in premočeni plašči so se kadili na stolcih tik pred ognjem. Bili so razcapani od glave do nog, njih škornji zašiti z nitjo, njih bivolovi naprsniki polni lukenj; res, žalost jih je bilo pogledati. In kljub temu bi se bil vsakdo prestrašil njihovih obrazov s pogledi lačnih zveri, njihovih dolgih rapirjev in njihovih bodal, ki so tičala brez nožnic za pasom.

„Kakšno vreme, gospodje, kakšno vreme!“ je dejal Trinquemaille.

„Kakor da bi lila cela reka na nas“, je menil Strapafar.

„To je vesoljni potop“, je rekel Corpodibale.

„Ja. Človek bi dejal, da dežuje“, je dodal Bouracan.

Trinquemaille je bil Parižan, navihanec z nekam pobožnjaškimi navadami. Strapafarja je rodila vlačuga iz Provanse od očeta Španjola spotoma na cesti; kje je bilo, se ni spominjal natanko. Imel je gibčen hrbet, oster nos in zvite oči, prav kakor lisica. Corpodibale, rojen Pijemontez, je kazal vse lastnosti lačnega volka.

LISTEK.

Nostradamus.

Sedmo poglavje.

Royal de Beaurevers.

I.

Zakaj Royal in zakaj de Beaurevers.

„Ne! Nisem ga slišal.“

„Jaz sem ga slišal, in še dobro!“

„Torej? Kako mu je ime?“

„Njegov tovariš mu je rekel... počakaj... kako že? Ah, strela božja, pozabil sem!“

„Spomni se!“ je kriknul mladi mož.

„Spomni se strela peklenska! Sovražim ga, pa najsibo človek ali vrag, zato, ker je zadal tebi smrtno rano in je primoral mene, da sem se umeknil pred njim — umaknil se prvokrat v svojem življenju! Zdi se mi, kakor da bi ga sovražil že od rojstva! Kakor da sem se rodil zato, da ga sovražim! Vidiš, najti ga hočem! Razparati ga hočem s temile svojimi rokami in vreči njegova jetra psom! Spomni se, pravim, spomni se prokletega imena, ki ga nosi!“

„Njegovo ime?“ je zahropel ranjenec. „Počakaj... njegovo ime... oh! ga že imam...“

DNEVNE VESTI.

Da ne bo nesporazumljenj. Od več strani smo dobili pisma, v katerih se nas vprašuje, zakaj branimo Ribnikarja pred klerikalci, ko je mož tak naš sovražnik in k temu še popolnoma nezmožen človek ki je prišel v deželni zbor samo po srečnem naključju, ker je hotela imeti narodno-napredna stranka mir pred njim. Odgovorjamo na vsa ta vprašanja to-le: Tu ne gre za Ribnikarjevo osebo, temveč za princip. Klerikalci vršijo nasilje in proti temu nasilju smo nastopili, ker naj bo poslanec kakoršen hoče biti, ako so ga poslali v deželni zbor. volilci. sedi v deželnem zboru ravno s tako pravico kot najzmožnejši politik. Ribnikarja so zadnjič izvolili ljubljanski volilci in klerikalna večina nima nobene pravice — ker so bile volitve pravilne — metati ga iz deželnega zbora. Za prihodnjič bomo pa poskrbeli, da zvedo ljubljanski volilci, da Ribnikar nima zmožnosti za dež. poslanca in potem ne pride več v deželni zbor. sedaj pa mora tam ostati. Mi nismo in ne maramo biti osebni, naš boj bo vedno načelen in v njem ostanemo vedno objektivni. Laž ni nikdar bila in tudi ne bo naše orožje, s te strani nas slovensko občinstvo pozna in zato nam veruje, zato je „Jutro“ povsod tako priljubljeno.

Rekurz proti občinskim volitvam v Šmihelu-Stopicah. Radi raznih sleparij, ki so jih klerikalci uganjali pri teh volitvah, se bode vložil rekurz, volitve se bodo morale še enkrat razpisati. Konečni izid volitev v vseh podobčinah ob času še ni znan, smatra se pa kot gotovo, da je prodrl Zure s svojimi klerikalnimi kimovci.

† **Dež. sod. svetnik Blaž Dolinšek v Novem mestu.** V kratkem času že drugi slučaj, ko je skoraj na isti način kot dr. Volčiča smrt nepričakovano ugrabila tudi njegovega tov. sod. svetnika Dolinška. Pokojnik je le kratko časa resno bolehal, med tem ga je kakor se čuje, zadela kap. Zares čudna usoda. Pokojni dr. Volčič ni bil znan le kot eden najboljših juristov, nego tudi eden najboljših sodnikov pri novomeškem sodišču. Njega je kot znano še le pred kratkim nenadoma zadela kap. Kdo bi mislil da mu bo tako hitro sledil drugi najboljši sodnik, tovariš Dolinšek. Novomeško sodišče je že itak razupito kot sodišče najstrožjih sodnikov. Dr. Volčič in Dolinšek in odkar je g. dr. Žmavc prestavljen iz Ljubljane, tudi le-ta, so bili edini, ki so s svojim vedenjem znali to večinoma tudi opravičeno razupito strogost po najboljši moči ublažiti. Posebno na pokojnem svetniku g. Dolinšku so vsi oni po krivici preganjeni izgubili blagega toplega zagovornika. Pokojnik je bil v kljub znanim šikanam od „zgoraj“ vedno zaveden narodnjak in naprednjak. — Kako rad je podpiral tudi napredne nove liste. Ko je pred leti v Novem mestu izšel „Dolenjec“ je bil pokojnik eden prvih njegovih naročnikov. Tudi „Jutro“ je bil velik prijatelj. Vsaki dan, ko je šel iz urada, si je pri Kosu, kjer se „Jutro“ prodaja, kupil štev. „Jutra“. Še ni dolgo temu, ko ga je pisec teh vrstic dobil v prodajalni, kjer je že od daleč vprašal g. Kosa: „Ali je danes prišlo „Jutro“? Ni še dolgo tega pravim, ali danes tega blagega moža in prijatelja „Jutra“ ni več. Živel pa bode v spominu vseh, ki so ga poznali kot pravičnega blagega sorodnika, v spomin vseh, ki so ga poznali kot pravičnega, blagega sodnika, v spomin vseh, ki so z njim zunaj urada obsevali, živel bode tudi v blagem spominu našega lista. Lahka mu zemlja, naše sožalje njegovi rodbini!

Tel. društvo „Sokol“ v Borovnici vljudno vabi k predpustni veselici, katero priredi 28. januarja v restavraciji A. Drašlerja v Borovnici. Čisti dohodki in predplačila so za poravnavo tel. orodja. Zatorej se polnoštevilno udeležite te veselice, da bode Borovniškem Sokolu bolj trden bodoč obstoj.

Nova knjiga. »Beli rojaki« — je naslov zbirki kratkih črtic Engelberta Gangla, izšli v „Učit. tiskarni“ v Ljubljani. Cena 224 strani obsegajoči knjigi je: broš. K 2.50, elegantni vezani K 3.—, s poštnino 20 vinarjev več. Priporočamo knjigo „prijateljem mladosti. tovarišem veselja, bratom dela in naporov“, katerim je pisatelj knjigo posvetil.

Tombola v korist podpornih zakladov N. D. O. Dne 18. t. m. so bile pred za to določeno komisijo izžrebane sledeče številke: 39, 50, 9, 19, 34, 20, 23, 76, 71, 4, 78, 18, 26, 46, 33, 63, 75, 10, 48, 87, 80. — Torej dosedaj izžrebane številke so po vrsti sledeče: 31, 15, 19, 43, 21, 18, 25, 30, 66, 59, 70, 72, 35, 69, 51, 34, 62, 61, 60, 58, 68, 3, 73, 5, 24, 85, 14, 65, 41, 47, 82, 29, 45, 83, 86, 6, 79, 11, 1, 39, 50, 9, 34, 20, 23, 76, 71, 5, 78, 13, 26, 46, 34, 63, 75, 10, 48, 87, 80. — Uljudno se umoljavajo lastniki srečk, ki so zadeli s temi številkami tombolo, morajo to naznaniti pismeno ali pa ustmeno predsedniku odseka tombole, dru. Frau Brnčiču, odvetniku v Trstu, ulica Nuova štev. 13./II. vsaj do četrtega dne 25. t. m. ob 7 in pol uri zvečer, ob kateri uri se snide komisija v prostorih „Narodne Delavske Organizacije“ ul. sv. Frančiška 2.I. za overovljenje srečk in izplačanje dobitka. Dobitniki, nastanjeni tu, naj se predstavijo osebno imenovani komisiji. Za pozneje došle prijave se odsek, z ozirom na svoječasno izdano navodilo, ne bo oziral.

Stavka v prosti luki. Danes prične zaradi delavcev — ki so včeraj nastopili stavko v prosti luki, vsled neznosnih razmer — najbrže generalna stavka. Med delavskimi sloji vlada velika napetost, ker se vzlic dobri vojni delavstva še ni doseglo sporazuma. — Te zahteve forsirajo delavci namreč že mnogo let.

Ursdne ure pri c. kr. davčni administraciji v Ljubljani. C. kr. finančno ravnanje v Ljubljani je trgovski in obrtniški zbornici na njeno predmetno vlogo naznanilo, da se c. kr. davčni administraciji v Ljubljani dovoli od 1. februarja t. l. naprej določiti uradne ure od 8. dopoldne do 2. popoldne. Napravilo se bo nadalje v veži orijentacijsko kazalo za ta urad ter vložna škrinica za vlaganja raznih prijav in vlog.

Prosveta.

Deželno gledališče v Ljubljani.

Prejsnji teden se je bila uprizorila burka „Vražji Rudi“, o takih bedarijah principjalno ne bomo poročali. Komedija *Gardist*, sodobnega madjarskega dramatika Fr. Molnarja je pa prav duhovita in zabavna stvar, ki so jo igrali na najboljših odrih.

Ljubosumen igralec zaigra svoji ženi-igralki sam takmeca, častnika dvorne telesne garde, da bi jo preizkusil: če se žena „gardistu“ ne uda, bo igralec srečen, če se mu pa uda — gorje, toda on saj ve, pri čem da je z njo. Žena res začne ljubimkati z dozdevnim gardistom in ne spozna v njem svojega moža. Po dveh sestankih mu obljubi tretjega, „ki obeta vse“ — igralec je spravil samega sebe v najhujšo zadrego. Da „prepreči“ sestanek z „gardistom“, se vrne poprej domov. On meni da bo ženo razkrinkal, toda tu se začne mojsterska ženina igra, ona vse taji, na pomoč si vzame solze, to najskrajnejše žensko orožje; ko ji igralec končno pove, da je on igral gardista ni prav nič presenečena češ, saj sem te takoj spoznala. Mož to res verjame, iluzijo mu pa vzame domači prijatelj kritik dr. Bernhard, ki je njen zaupnik. Ubogi mož se tolaži nazadnje z „mislijo kake laži bi šele moral verjeti, če bi ga v resnici varala s kom drugim“. — Tragikomičen prizor torej iz večnega boja med obema spoloma, žensko in moškimi, ki se nikdar ne razumeta, a vedno privlačita. Vovitosti in lažnjivi prekanjenosti fizično silni možje nežnemu spolu pač nismo kos.

V drugem dejanju, ki se godi v gledališki loži je predpisana opera „Madame Butterfly“, ki se sliši pridušeno iz ozadja. Tega pri nas ni bilo, drugod to povsod igrajo.

Pogrešali smo včeraj tudi gladkega, hitrega tempa, pa saj niti sam režiser Nučič ni deloma (pos-bno v 1. aktu) znal vloge, tudi g. Šetrljovi se je včasih zatikalo. Pavze so bile neznosno dolgo; tudi predstava se ni začela točno — zato je trajala do 10 in pol.

Obe vlogi sta težki, posebno pa igralčeva. Gardist g. Nučiča je bi pa presmešen, da bi gledalci mogli verjeti, da se igralka v resnici zaljubi vanj. Seveda, glas popolnoma

izpremeniti je težka reč, toda g. Nučič si to le nekoliko preveč enostavno predstavlja; glas zvišati je precej priprosto sredstvo; ob enem pa je njegova tenka štimica vplivala silno komično; tudi ves nastop gardista je bil preveč karikiran. Drugod si igralci pomagajo s „zakritim“ (verschleiert) glasom. G. a. Šetrljova bi bila morala razviti vse več one prekanjave kačje narave, drugače je bila dobra.

Zelo je ugajal g. Danilo. Tudi drugi, ga. Bukšekovo, g. Molek in gđc. Vera Dauilova so bili dobri. — Parter je bil srednje, lože slabo obiskane. — Menda vpliv plesa „mornariškega društva“.

—n.

Tržaško gledališče.

Včeraj popoldne se je ponavljala „Charlejeva teta“ pred srednje obiskano hišo. — Igralo se je prav dobro, ker so mali nedostatki premijere skoro docela odpadli. Občinstvo se je bilo zelo zabavalo, kar je posvedočil neprisiljen smeh, ki je trajal nepretrgano, skozi vso predstavo.

Zvečer so peli opereto „Mamzell Nitouche“ docela zadovoljivo. Najboljša v vsej igri, čisto naravno gđc. Janova v naslovni ulogi, ki jo obvlada tako spretno v vseh ozirih, da bi delala čast večjim odrom. Prikupljivi g. Panny je v tej opereti izbornem kakor tudi ostale g. igralke in igralci. Gledališče je bilo zelo dobro obiskano, kar na igralce dela ugoden utis.

Nova politikarija.

Učenec:

Da zdaj, ko vsak otrok politikari, vsak šuštar že je naroda rešitelj, jaz tudi čem politik bit, nikari se mi ne čudi, ljubi moj učitelj! Kak dela se politika, me uči, kak narodne blaginje pospešitelj postanem, pridem gor med luči slovenskega neba. To želja moja. So v tvoji roki do vprašanj teh ključ.

Učitelj:

Ak je politik biti želja tvoja in rodoljub in sploh, kar zraven sliši, lahko bo stvar šla, vendar ne brez boja — le nauk moj v močgane si zapiši, ravnaj po njem se — kmalu žel boš zmago...

Predvsem mi člankov mastnih par napiši, po časnikih z noticam delaj zgago. Na shode hodi, krepko čez starine na njih zabavljaj, čez življenje drago, od argentinske pridgaj jim živine — tako pridobil vsa boš srca zase. Povej jim, da prihodnost je mladine, da ona jim prinese zlate čase — sploh, da mlada nada je edina, in v nji da sreča nepoznana rase, da z njo le rešena bo domovina. Na klerikalce črne ne pozabi, povej, da Šušteršič je sirovina, krepko za jezik Pegana zagradi, ozmerjaj Toneta Bonaventuro, to priliko umestno brž porabi, da popešaš z rudečo se brošuro. Če boš vpošteval moje navodilo, omenil za nameček še kulturo, pokazal vseh modrosti svojih silo, Ljubljančan bo zija, deb. lo gledal, in mlado, staro se ti bo čudilo. Nikoli Tavčar takih ni povedal. Kaj kmalu glorie bo njegove konec. Ostanke grenke v kotu bo pojedal, ti pa boš mesto njega nosil zvonce!

Učenec:

Al glava moja, ne zameri dragi učitelj moj, se zdi mi prazen l. nec. Še škofove brošure, naj grem k vragi, rudeče nisem bral! Kako naj pišem notice, članke dolge o bisagi črnuharski, na shodih svojih brišem starinarsko politiko nesrečno, kako program, povej mi, naj narišem slušalcem svojim, ki bodo nevšečno robantili, če jim ne dam programa. Brez njega se ne da živeti večno!

Učitelj:

Program se zdi mi dolgočasnost sama.
Brez njega naj Slovenec politizira!
Saj vendar v buči mu ne rase slama!
Kar tiče znanja se, naj ne ženira
nikari te praznosta tvoje glave.
Za shod se govor tud' lahko kopira
po vzorih drugih, dosti z njim boš slave
dosegel, če znaš dobro gobezdati.
Modrost' brez goflje — smejejo se krave.

Učenec:

O hvala, hvala, moj učitelj zlati
za dobri nauk tvoj. Al misel moja
je taka, da poslanski se mandati
ne pridobivajo brez vroč'ga boja.
Premalo, zdi se mi, je shod, notica!

Učitelj:

Kako je majhna vendar pamet tvoja!
Kako — oh — trda tvoja je butica!
Da b' sama padla v roke, ni mogoče,
medena al' orehova potica...
Kovač železo kuje, ko je vroče!
Ko pridobiš si populariteto,
za se navdušiš množice navzoče,
povej, dokaži jim, kako proketo
je slaba delegacija napredna
v deželnem zboru in kako bi vneto
zastopal ti volilce, kak bi vedna
bila ti skrb boj trd in neizprosen
prot' korupciji, ki dežela bedna
trpi pod njo, kako bi bil ponosen,
če ljulko bi koritarstva uničil.
Od ganjenja vsakter' obraz bo rosen,
če take boš besede besedičil
in završalo bo med zborovalci:
„Kaj Tavčar, kaj bo Triller govoričil!
Stvari napredne to so izdajalci.
Premal so radikalni naprednjaki,
zato šopirijo se klerikalci.
Drugačni biti morajo junaki
poslanci naši... No, z besedo eno:
zahtevi bodo duška dali taki,
da kandidirat morš za vsako ceno,
da zbornico deželno zreformiraš
z odločnostjo, strogostjo, prirojenjo.
Porečeš jim — da bolj jim imponiraš —
da breme ti poslansko pretežko je,
da pa, če ni drugače, ne upiraš
soglasni želji rad se. To bo sloje
posebno nižje tebi pridobilo.

Učenec:

O mentor dragi! Za nauke tvoje
kako srce dovolj bi zahvalilo
in za nasvete se. Glej, v žepu suša
je mojem huda, v dnarjih ti plačilo
zaman izplačat kasa moja skuša.
Drugačna kmal bo situac'ja cela!
Ko bom poslanec, marsiktere duša
petične gospodične se bo vnela
za me. Izbire dosti bo med njimi.
Ni zlomek, da bi ena se ne vjela.

Učitelj:

Ne hvali mi poletja že po zimi!
Sicer pa za ženitev čas že pride
pozneje sam od sebe. Zdaj poprimi
še druge strune, da ti ne uide
in v vodo pade tvoja karjera.
Na zabavišča hodi, kjer se snide
cvet proletarijata, sicer zamera
nastati huda zna; ti bodo djali,
da frakar si, ugasnila bo vera
v demokratizem tvoj, in v kali
uničena politična bo sreča
življenja tvoj'ga mož ostaneš mali.
Polit'ku, rodoljubu, ki poseča
razstave, gledališče, zborovanja,
od dne do dne se hitro slava veča.
Sploh — on nobene prilike ne odklanja,
da javnosti v sijaju se pokaže.
Na delu noč in dan je brez nehanja.

Nar'di si dnevnik slednjič, če ne laže
mu sreča, da mu vsak dan trobi slavo,
v njem sebi v čast si s tinto prste
maže...

Pokazal sem ti v kratkem cesto pravo,
ki če po nji zvesto boš hodil vedno,
povsodi čez slovensko očetnjavo
ime donelo tvoje bo. Nevedno
te ljudstvo za poslanca bo zvolilo,
modrosti občudvalo tvojih silo.

Ravnal se je učenec po nasvetih —
poslanec postal je lani o Vseh svetih.

V. M. Zalar.

Razne vesti.

* **Tragedija v šoli.** Iz Černovic se poroča: V suczawski gimnaziji je dijak VI. gimn. razreda Greczak v razredu med poukom štirikrat ustrelil na profesorja Nokranskega. Ko se je profesor zgrudil na tla, je študent nameril revolver proti sebi in se je, z besedami: To je maščevanje za tiranstvo, ki ga tu prenašamo, z dvema streloma ustrelil. Med dijaki je nastala silna panika. Ravnateljstvo je gimnazijo zaprlo.

* **Rusom nevaren in nadležen vodja razbojniške družbe.** V južnih evropskih in azijskih pokrajinah Rusije, zlasti v Vladikavkazu gospodari in razburja mirno prebivalstvo že od l. 1903. dalje neka tatinska druhal, ki jo vodi Selim-kan. Ruska vlada je že znatne zneske razpisala na njegovo glavo, odposlala je v Vladikavkaz cele oddelke vojaštva, da bi prijeli nadležno tatinsko družbo in zlasti njenega voditelja. Doslej vse zaman. Pred nekaj tedni se je ruskemu vojaškemu oddelku posrečilo obkoliti to druhal, ki se je nanagloma skrila v neko podzemeljsko jamo. Vojaštvo je okrog jame napravilo gost, neprodiren kordon in ko so nekateri začeli pregledavati jamo, je bil Selim-kan s svojimi tovariši neznano kam — proč. Zanimivo je življenje in skoro neverjetni so junaški „čini“ tega razbojnika. Najprej se je začelo o Selim-kanu govoriti l. 1903. ko je nanagloma napadel s svojimi tovariši neko večjo turistovsko družino. Pobral jim je vse do zadnjega beliča, a vsakemu se je predstavil lepo po kavalirsko in nato — zginil. V drugič je napadel s tovariši pri vasici Gulermes poštni vlak. Vojaška, vlak spremljajoča straža je sicer začela z lopovi bitko; v bitki pa so lopovi potolkli vse vojake, sprevoznike in večje število potnikov in popolnoma oropali celo pošto. V bližini Vladikavkaza ima svoja obsežna posestva Mesjazer, katerega je neko noč Selim-kan zajel in odvedel v svoja tajna skrivališča. Od rodbine je potem zahteval drzno visoko odkupnino in kljub ponovnim prošnjam rodovine se ni dal omehčati, ampak rodbina je morala za svojega očeta plačati 18.000 rubljev odkupnine. Ko se je Mesjazer vrnil na dom, je naznanil tamošnjemu ruskemu guvernerju, da so ga lopovi skrivali v jami, ki ni niti pol ure oddaljena od njegovega posestva. Guverner general Galajev se je zarotil, da dobi lopova Selim-kan v svojo pest ali živega ali mrtvega. Z večjim oddelkom pehote, ki je bila oborožena z brzostrelnimi puškami, je začel zasledovati Selim-kan. Zajel ga je v neki mali vasici Vede in svest si je bil, da mu Selim-kan ne bo mogel pobegniti. Galajev je sklenil, da na vse zgodaj drugega dne napade lopova. Vse je bilo pripravljeno za napad. Ko pa je drugo jutro stopil generalov sluga v njegovo spalnico, je našel svojega gospoda v postelji — ubitega. V njegovo

srce pa je bila zatakajena deščica z napisom: „To je maščevanje Selim-kan.“ Isto jutro pa je Selim-kan popihal v gorovje in med ruskim vojaštvom je zavladovala splošna zmedenost. — Zatem je ruska vlada poverila zasledovanje drznega lopova generalu Verbickemu, ki je skušal Selima z zvižaco vjeti. Ker je poznal lopovo samoljublje, je dal razglasiti po vsem Vladikavkazu, da je Selim-kan bojazljiv pes in ga je pozval na javni dvoboj v mestu Kislaru. Selim-kan pa je kratko odgovoril: „Pridem v Kislar“. General je ukrenil vse, da bi premagal in zajel lopova. Po važnih krajih in cestnih križiščih je postavil skrite straže in več vojaštva je nastanil v bližini trga, kjer se je imel bojevati dvoboj. Vojska in straže noč in dan pokoncu, vsak hip pričakujoče prihoda silovitega Selim-kan. Nekega dne dopoldne pa se je v resnici prikazal Selim-kan v mestu z močno razbojniško četo in hitro napadel mestno posvetovalnico. Vojaštvo je privrelo z vseh strani na trg, unela se je bitka, pravo mesarsko klanje; Selim-kan je ranen padel s konja, a eden njegovih zvestih tovarišev ga je nagloma izvlekel izpod konja in z njim pobegnil. Med klanjem na mestnem trgu pa je drugi oddelek razbojnikov ulomil mestne blagajne ter odnesel velike svote gotovine in več listin. Nato je Selim-kan za dolgo časa izginil v gorah. V decembru lanskega leta pa so zasledovalci, kozaki in ruska pehota, pod poveljstvom generala kneza Andronikova zopet prišli na sled Selim-kanu. Visoko v gorah se je bil skrivil s svojo četo v neki jami. Z njimi je bila tudi številna njegova in njegovega brata družina in Rusi so splošno pričakovali, da sedaj Selim-kan gotovo zagrabijo, ker ne bo mogel ubežati z ženami in otroci. Vojaška ekspedicija pod poveljstvom generala samega kneza Andronikova in kozškega hetmana Dorognjeva je obkolila jamo, v njej pa je našla samo — žene in otroke. O Selimu ni bilo ne duha ne sluha. Vojaki so prebrskali vsak najmanjši kotiček jame. Brez lavorik zmage so se morali vrniti domov. Na poti pa je Ruse nana doma napadel Selim-kan. S prvim strelom je padel knez Andronikov, smrtno zadet, v nadaljnjem boju pa je bil tudi smrtno ranjen hetman Dorognjev in 16 vojakov je bilo ubitih. Selim-kan pa je zopet srečno odnesel pete. Ruska vlada pa zopet zbira močno ekspedicijo, da ukroti nevarnega in nadležnega Selim-kan.

* **Bacili na bankovcih.** Veliko nevarnost grozi človeškemu zdravju, če dobi v roke 100-kronski bankovec. Ljudje božji, pomislite! Neki učenjak je „točno“ izračunal, da se nahaja v vsakem bankovcu okrog 586.000 nalezljive bolezni povzročujočih bacilov. Br!

* **Dohodki loterije v Egiptu.** Najbujnejše cvete loterija v Egiptu. Vsako leto je v domovini razlagalcev sanj 1927 loterijskih zrebanj. Preteklo leto so Egipčani nakupili 47.182.000 raznih, sicer cenjenih srečk, ki stanejo 1 piaster (20 vinarjev). Država dobiva od loterijskih podjetij 9.895.000 kron letnih dohodkov, približno 190.000 kron na teden.

Mali oglasi.

Proda se „Slovenska ljudska kavarna“ v ulici Solitar o št. 16, Trst.

Majhna soba se išče v Trstu pri slovenski družini. Ponudbe na upravo „Jutra“, Via San Francesco d'Assisi 20.

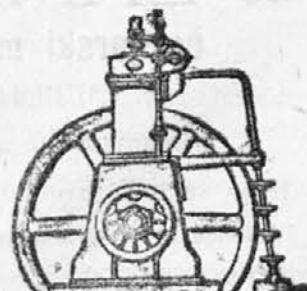
Izdajatelj, glavni in odgovorni urednik Milan Plut. Tiska Tiskarna Dolenc (Fran Polić) v Trstu.

MOTORJI

Motorji s sirovim oljem in visokim pritiskom od 16 do 100 konjskih sil. Gonilni stroški 1 do 1 1/2 vinarjev na eno oz. za vsako konjsko silo. **Bencinovi, petrolinovi, ali bencolovi motorji**, v ležeči ali stoječi konstrukciji od 1 do 50 konjskih sil, kakor tudi **lokomobile** od 2 do 20 konjskih sil. Gonilni stroški 5 do 6 vinarjev na uro oziroma od konjske sile.

J. Warchalowski

Dunaj III, Paulusgasse 3. — Budimpesta VI. Váci-Vörut 37. Ugodni plačilni pogoji — Ceniki in obiski strank brezplačno.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

r. z. z n. z.

obrestuje hranilne vloge po

4 1 0
2 0

v Ljubljani

brez vsakršnega odbitka.

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

Popolnoma varno naložen denar.

Rezervni zaklad: nad pol milijona.

Naprodaj

so v Poli in v okolici v lepi legi zemljišča primerna za poljedelstvo sadne in zeljiščne vrte in za vinograde zelo pripravna. Pri najmanjšem nakupu 1000 m² je cena 1 m² K 150. Zelo ugodni plačilni pogoji. Natančnejša pojasnila se dobijo v pisarni gospoda Konrada Karola Exner, Trst Piazza Caserma št. 1, ali pa pri gosp. Karl Čermak v Poli Via Dignano šte. 34.

Adresar

ki vsebuje

splosne praktične tabele, železnice, pošte, politično, finančno in deželno upravo, sodišča, šolstvo, klerus, združništvo, krajevni repertorij, naslove protokoliranih in neprotokoliranih trgovcev, obrtnikov, zdravnikov, odvetnikov, hotelov in društev na Kranjskem, splošni naslovnik za Ljubljano itd. izide v par dneh v založništvu trdke

Universal v Ljubljani

Cena 10.— K.

Naslovne označbe vsebine so trijezične in sicer slovenske, nemške in italijanske. Vsak praktičen človek si nabavi „Adresar“, pridoben trgovec, obrtnik in industrijec v njem inserira, umen konsument išče v njem producenta.

M. RAVTAR

delikatesna trgovina in vinarna
Ljubljana — Jurčičev trg št. 3

priporoča svojo veliko zalogo raznih
jestvin, finih namiznih
in desertnih vin, likerjev, ko-
njaka in šampanjca

Export kranjskih klobas.

Slav. društvom posebno nizke cene.
Za veselice dam blago tudi v komisijsko
prodajo.

— Številka telefona 291. —

Priporoča se za vsa v svojo stroko
spadajoča dela

J. ZAMLJEN

čevljarski mojster

v LJUBLJANI

Sodnijska ulica št. 3.

Dobe se tudi izgotovljena obuvala.

Izdeluje prave gorske in telov. čevlje.

NAROČAJTE NOVI

jubilejni cenik

s koledarjem, ki se dobi tudi po pošti brezplačno!

Za ženske in neweste

največja izbira, graviranje v poročne prstane zastonj.

Najboljše ure „UNION“.

Največja izbira zlatnine in srebrnine.

Za obilni obisk se priporoča

Fran Čuden v Ljubljani

nasproti Frančiškanske cerkve.

Hôtel „TRIGLAV“

na Jesenicah

oddaljen 2 minuti od kolodvora, sobe
za tujce, dobra kuhinja, najboljša vina,
cene nizke.

Kavarna z biljardom.

LOVRO HUMER, hotelir.

MESO!

Vsak dan sveže goveje, telečje, ovčje
ali svinjsko meso od stegna 5 klg.
K 4.80, prekajeno K. 7.— franko po
povzetju razpošilja

F. Jazovics,
Herinese na Ogrskem.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine. -- Lastna
tovarna ur v Švici. Tovarniška znamka **IKO**

H. SUTTNER, Ljubljana

Mestni trg. - FILIALKA Sv. Petra cesta. - Telefon št. 273

Glavno zastopstvo za Kranjsko s sedežem v Ljubljani

odda dobro vpeljana zavarovalnica.

Reflektanti vpošlite pismene ponudbe z navedbo
referenc pod širo „Glavni zastop 1000“ na uprav-
ništvo tega lista v Ljubljani, Poljanska cesta št. 7.